

Pedersöre**info**

I Pedersöres
gränstrakter

Pedersören rajamailla

Utredningar, reformer och stabilitet

■ När vi nu har kommit en liten bit in på det nya året, är det också på sin plats att kasta en blick bakåt på hösten och konstatera att vi i kommunen och överlag på det kommunala fältet har en mycket intensiv period bakom oss.

Regionens kommunstrukturutredning har tagit en hel del tid i anspråk under hösten och utredningsarbetet kulminerade i början av december när utredningsgruppens material och resultat presenterades för kommunala samarbetsnämnden i form av ett förslag till ett fusionsavtal. Utredningen och avtalsförslaget ska nu behandlas i respektive fullmäktigeförsamling i början av året och fullmäktige ska antingen godkänna eller förkasta avtalsförslaget.

I skrivande stund finns det inte mycket som talar för att fullmäktige i Pedersöre skulle godta förslaget till avtal och inleda fusionsförhandlingar. Men det betyder inte att själva utredningsarbetet varit bortkastat. Utredningen har både gett svar på frågor och även bekräftat tidigare rådande uppfattningar, inte minst när det gäller det ekonomiska läget i de kommuner som deltagit i utredningen. Vad gäller utredningsresultaten för Pedersöres del, i en starkt komprimerad form, så är nuläget det att fortsatt självständighet för kommunen är det mest fördelaktiga alternativet för kommuninvånarnas del, både vad gäller inflytande och ekonomi. Fullmäktige har dock sista ordet också i denna fråga.

I det kommunala kalendariet så är hösten budgettid och processen startas upp redan i slutet på augusti när fullmäktige slår fast budgetramarna för kommande år. Hos oss har budgetarbetet under hösten varit utmanade men inte omöjligt. Utmanande därför att Pedersöre liksom övriga kommuner känner av bortfallet i statsandelar och problemen med ökade utgifter. Men det ska också sägas att budgetarbetet också varit mer möjligt än på många andra håll i landet, tack vare att näringslivet har gott snurr på sina hjul och folk har arbete. Det betyder skatteinkomster för kommunen och därmed också möjlighet att upprätthålla servicenivån. Många utmaningar finns dock även kring Pedersöre kommuns ekonomi de närmaste åren. Främst gäller det för oss att hålla igen på investeringssidan, eftersom vi under de senaste åren kört med en investeringstakt som är för hög för en kommun av Pedersöres storlek. Vi måste anpassa också investeringarna till vad vi har råd med, för att inte öka skuldbördan för mycket och för snabbt. Det är ändå väldigt roligt att kunna säga att kommunen fortsätter med en hög och till sin omfattning oförändrad och stabil servicenivå under 2015.

Regeringens social- och hälsovårdsreform väntas fortgå under hela 2015. Regeringens förslag överlämnades till riksdagen i december 2014 och behandlingen fortsätter. Reformen kan, om den godkänns, sägas vara den mest omfattande administrativa reformen i Finlands självständiga historia. Frågetecknen är fortfarande många kring förverkligandet och vad reformen konkret innebär för Pedersöre är för tidigt att säga. Men mot bakgrund av den kunskap som nu finns, så är risken överhängande för att reformen medför ökade kostnader och försämrad service för Pedersöreborna. Men sista ordet är lång ifrån sagt i den här reformen ännu.

Trots många utmaningar både bakom oss och framför, så ser vi fram emot 2015 och jobbar vidare för kommunens och kommuninvånarnas bästa. Jag tillönskar alla ett Gott nytt år och en god fortsättning på vintern.

STEFAN SVENFORS
Kommundirektör

Pedersöreinfo

Utgivare: Pedersöre kommun, Skrufvilagatan 2, 68910 Bennäs • Tel. 785 0111 • Ansvarig utgivare: Stefan Svenfors • Redaktör: Carina Wärn
Layout: Studio PAP • Pärm: Elin Gäddnäs fotograferad av Monica Enqvist • Tryck: Forsberg 2015

Selvityksiä, uudistuksia ja vakautta

■ Näin uuden vuoden alussa on paikallaan tehdä katsaus taaksepäin ja tarkastella menneen vuoden tapahtumia. Voimme todeta, että kulunut syksy on ollut kunnalle ja koko kunta-alalle erittäin vilkasta ja työntäyteistä aikaa.

Alueen kuntien kuntarakenneselvitys vaati syksyllä runsaasti aikaa virkamiehiltä, ja selvitystyö kulminoitui joulukuun alussa, kun selvitysryhmien aineisto ja tulokset esiteltiin kunnalliselle yhteistyölautakunnalle kuntaliitossopimusehdotuksen muodossa. Selvitystä ja sopimusehdotusta puidaan vuoden alussa kaikissa valtuustoissa, ja valtuuston tulee joko hyväksyä tai hylätä sopimusehdotus.

Tätä kirjoitettaessa ei näytä todennäköiseltä, että Pedersören kunnanvaltuusto hyväksyisi sopimusehdotuksen ja alkaisi neuvotella kuntaliitoksesta. Se ei kuitenkaan merkitse sitä, että selvitystyö olisi ollut turhaa. Selvitystyö on sekä antanut vastauksia kysymyksiin että myös vahvistanut vallitsevia käsityksiä, ei vähintään selvitykseen osallistuneiden kuntien taloudellisesta tilanteesta. Pedersören kunnan osalta selvitystulokset osoittavat hyvin tiivistetysti sanottuna, että nykytilanteessa kunnan jatkuva itsenäisyys on edullisin vaihtoehto kuntalaisille, sekä vaikutusvallan että talouden osalta. Valtuustolla on kuitenkin viimeinen sana tässä asiassa.

Kunnallisessa aikataulussa syksy merkitsee budjettiäikää, ja prosessi alkaa jo elokuun lopussa kun valtuusto vahvistaa talousarviokehukset tulevalle vuodelle. Meidän kunnassamme syksyn budjettityö on ollut haastavaa, mutta ei mahdotonta. Haastavaa sen takia, että myös Pedersöre muiden kuntien tavoin kärsii valtion-osuuksien leikkauksista ja menojen kasvusta. Mutta täytyy myös todeta, että Pedersöressä budjettityö on ollut helpompaa kuin monessa muussa kunnassa, koska täällä elinkeinoelämän rattaat pyörivät hyvää vauhtia ja työllisyys on hyvä, mikä merkitsee kunnalle verotuloja ja mahdollisuuksia palvelutason säilyttämiseen. Kunnantaloudessa tulee kuitenkin tulevina vuosina eteen paljon haasteita. Ennen kaikkea meidän pitää hidastaa investointitahtia, joka viime vuosina on ollut liian nopeaa tämän suuruusluokan kunnalle. Meidän täytyy sopeuttaa investointeja käytettävissä oleviin varoihin, jotta velkataakka ei kasva liian suureksi liian nopeasti. Tuntuu kuitenkin erittäin mukavalta kun voin todeta, että kunta jatkaa vuonna 2015 korkealla, laajuudeltaan muuttumattomalla ja vakaalla palvelutasolla.

Hallituksen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksen (sote) odotetaan jatkuvan koko vuoden 2015 aikana. Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle joulukuussa 2014 ja asian käsittely jatkuu. Mikäli uudistus hyväksytään, siitä tulee Suomen itsenäisyysajan suurin hallinnollinen uudistus. Kysymysmerkkejä on kuitenkin vielä paljon ja vielä on liian aikaista sanoa, mitä kaikkea uudistus merkitsee Pedersörelle. Tiedossa olevan pohjalta täytyy kuitenkin todeta, että on olemassa ilmeinen riski, että uudistus merkitsee pedersöreläisille kustannusten kasvua ja palvelujen huononemista. Viimeinen sana on kuitenkin vielä sanomatta tästä uudistuksesta.

Vaikka meillä on haasteita sekä takanamme että edessämme, katsomme luottavaisina eteenpäin ja jatkamme myös vuonna 2015 työtämme kunnan ja kuntalaisien hyväksi. Toivotan kaikille onnellista uutta vuotta ja hyvää talven jatkoa.

STEFAN SVENFORS
Kunnanjohtaja

Pedersöreinfo

Nyheter 4

I Pedersöres gränstrakter 6

Uutiset 8

Pedersören rajamailla 10

Personalförändringar/Henkilöstömuutoksia 11

Kultursektorn/Kulttuuritoimi 12

Tekniska verket/Tekninen virasto 14

Biblioteket/Kirjasto 16

Kryset 19

PEDERSÖRE

NYHETER NYHETER

Budoskolans hösttermin avslutades 2.12.2014 med en julfest.

Föreningar kan aktivera arbetslösa

■ Har din förening någon uppgift som ni behöver hjälp med? Ifall ni ordnar arbetsverksamhet för en långtidsarbetslös kan ni få 10,09 euro/arbetsdag från kommunen. En arbetsdag kan vara 4-8 timmar om dagen och den sysselsatta personen kan jobba 1-5 dagar i veckan. Den person som sysselsätts får ett förhöjt arbetsmarknadsstöd. Verksamheten kostar alltså ingenting för föreningen, utan i stället får ni en liten belöning från kommunen. Det är kommunens skyldighet att ordna arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte, men kommunen kan även göra avtal med föreningar, stiftelser eller religionssamfund som ordnar arbetsverksamhet för en långtidsarbetslös. Kontakta Carina Wärn, tfn (06) 785 0103, ifall du vill veta mera om rehabiliterande arbetsverksamhet. ▶

11000 fest i kommunen

■ I juni 2014 blev vi 11 000 invånare i Pedersöre. För att fira detta hölls en fest för alla barn födda

under juni månad, samt deras föräldrar och syskon. Festen hölls i kommungårdens cafeteria och aula den 2 oktober 2014. På festen bjöds det på lite program, mat, kaffe och tårta. Uppslutningen till festen var mycket stor, och av de tjugo familjer som fått en baby under juni månad var aderton familjer representerade. Det var 35 vuxna, 18 bebisar och 20 syskon som mötte upp till festen, som blev en livlig och mycket trevlig tillställning. ▶

Budoskola i Pedersöre

■ Från och med april 2014 har Pedersöre nu också fått en egen budostil som kallas Aikido. Föreningens namn är Aikido Dojo Kokoro r.f. Aikido skiljer sig från andra budostilar genom att man inte kan tävla i Aikido och att man accepterar attacker och söker fredliga lösningar på situationer. Inom Aikido i Pedersöre finns Budoskolan, som riktar sig till barn i åldrarna 7-12 år. För närvarande har Budoskolan 21 deltagare. Vi tränar Aikido på ett lekfullt och roligt sätt en gång per vecka på tisdagar kl. 18-19 i Östensö skola. Budoskolan startade på nytt den 13 januari efter juluppehållet. Nya deltagare är välkomna när som helst under året.

Den 15 januari 2015 kl. 19.00 startade vi också upp en ungdoms-/vuxengrupp i Östensö skola. Vi inledde med en Aikido-uppvisning och därefter fick man själv prova på. Man får delta i 2 pass gratis och vi tränar tisdagar och torsdag 19.00-20.30. Även om kursen har börjat, är du ännu välkommen med.

Föreningens grundare och instruktörer är Joakim Borgmästars, Sune Grankulla och Tom Grankulla. Närmare information <http://kokoro.idrott.fi> eller <http://www.facebook.com/aikidopedersore>. ▶

Nya hjälpmedel vid regleringen av Larsmo-Öjasjön

■ Under år 2014 har en flödesmodell utvecklats i form av ett dataprogram för Larsmo-Öjasjön för att optimera regleringen och för att kunna hantera situationer med dålig vattenkvalitet på bästa sätt. Flödesmodellen har gjorts upp på uppdrag av Larsmo-Öjasjöns regleringsbolag, UPM Kymmene Oyj och Öjasjöns regleringsbolag.

För reglering av Larsmo-Öjasjön

används regleringsluckorna vid Hästgrundet och Gertruds. Undantagsavtappning kan genomföras t.ex. ifall pH-värdet i åarna är lågt. Genom flödesmodellen kan man operera med åvattnets spridning i Larsmo-Öjasjön beroende bland annat på flödena från åarna och vindriktningen. Man kan även optimera spridningen av ämneshalter från en enskild punkt t.ex. vid en miljöolycka. Genom att ta fram olika scenarier på förhand kan man vid kritiska tidpunkter reglera avtappningen så som den bäst lämpar sig för tidpunkten.

Mer information fås från miljövårdschefen i Jakobstad (Elinor Slotte) eller miljövårdssekreteraren i Larsmo (Sofia Zittra-Bärsund). ▶

Aktuellt om djurhållning

■ Det har blivit allt vanligare att hålla hönor som hobbyverksamhet. Den som planerar att hålla hobbydjur på detaljplanerat område ska alltid först utreda om det behövs något tillstånd för djurhållningen samt registrera sig till landsbygdssekreteraren som djurhållare. Det är ingen skillnad om det är fråga om en eller tjugo hönor, om man hyr sommarhöns eller har ett eller flera sommarfår, -svin eller -hästar,

alla ska registrera sig. Omfattande hållande av hobby- eller sällskapsdjur samt hållande av produktionsdjur skall anmälas till hälsoinspektionen innan verksamheten inleds. Med omfattande avses här produktionsdjur som gris, nöt, häst, lamm och tupp oberoende av antal samt höns eller andra fjäderfän om dessa är fler än 6 till antalet. Även sällskapsdjur som fullvuxna hundar och katter ska anmälas till hälsoinspektionen om de är fler än 6 till antalet. Mer information fås från livsmedelssäkerhetsverket Evisa (evira.fi) ▶

Serviceinjen finns till för alla

■ Med serviceinjen i Pedersöre kan du resa inom Pedersöre och till Jakobstad till samma pris som för en bussbiljett. Om du har färdtjänstkort är resan gratis. Linjen är tillgänglig för alla kommuninvånare. Serviceinjen kör även längs småvägar och hämtar passagerarna vid dörren.

Serviceinjen sköts med två taxibilar som kör varje helgfri vardag, från måndag till fredag. Bilarna kör längs två olika rutter mot Jakobstad på förmiddagen och från Jakobstad tillbaka till byarna i Pedersöre på eftermiddagen. Om

du bara har ett kort ärende kan bilen vänta högst en halvtimme i Jakobstad innan den åker tillbaka hemåt. Passagerarna kan stiga på taxin var som helst inom Pedersöre, men skjutsning mellan olika adresser i Jakobstad ingår inte.

Taxins tidtabell planeras av taxichauffören utgående från de beställningar han eller hon har fått. För att taxichauffören ska kunna planera resan ska beställningen göras senast föregående vardag före kl. 16.00.

Resor i Purmo kommun, Forsby, Bennäs, Sandsund, Sundby och Karby beställs av Pedesi Taxi, tel. 044-279 2230.

Resor i Esse kommun, Källby, Edsevö, Bennäs, Lepplax och Sandsund beställs av Olav Norrbäck, tel. 0500-836 127. ▶

Stöd för studerande

■ Du som studerar på heltid vid universitet, högskola eller yrkes-högskola och är skriven i Pedersöre, kom ihåg att söka stipendium från kommunen! Ansökan för vårterminen 2015 inlämnas senast 29.5.2015. Stipendiesumman är 125 euro per termin.

Du kan ansöka om stipendium på en blankett som du kan skriva

ut från kommunens webbsidor. Blanketten kan även hämtas från kommungården i Bennäs eller från biblioteket i Esse och Purmo. Till ansökan bifogas ett bestyrkt intyg över studierätt vid universitet, högskola eller yrkeshögskola. ▶

Flyttning av funktionerna vid Esse kommunbyrå

■ Under de senaste åren har kommunbyrån i Esse varit öppen endast två dagar i veckan. Fr.o.m. 1.1.2015 stänger kommunbyrån i Esse helt och kommunbyråfunktionerna flyttas i stället till biblioteket i Esse. Detta betyder att man i fortsättningen kan sköta sina kommunbyråärenden i biblioteket och under bibliotekets öppethållningstider.

Biblioteket kommer bl.a. att tillhandahålla olika blanketter, ta emot inlämnade blanketter och förmedla dem vidare till kommunkansliet i Bennäs och även förmedla annan post till kommunkansliet 1 gång/vecka. Man kommer också i fortsättningen att kunna ha möjlighet att kopiera ett mindre antal kopior, ta del av de

kommunala kungörelserna, etc. När det gäller större kopiemängder för t.ex. föreningar, hänvisas de dock till kommunkansliet i Bennäs, där det finns mångsidigare och snabbare maskiner.

Vi hoppas och tror att vi med detta arrangemang skall kunna betjäna esseborna lika bra även i fortsättningen. För drygt två år sedan gjorde vi samma sak i Purmo och vi har enbart positiva erfarenheter av den flytten – positiva effekter dels för kunderna som fått en mera tillgänglig och flexibel kommunbyråservice och dels för biblioteket, som bland kommunbyråkunderna också kunnat notera nya bibliotekskunder.

Öppethållningstiderna vid Överesse bibliotek

	1.9-31.5	(1.6-31.8)
Må	9-15	(9-15)
Ti	16-20	(14-19)
On	9-15	
To	14-18	(14-19)

Elin, Carola och Håkan Gäddnäs har bott 13 år i sitt hus på Markusholmsvägen. Håkans barndomshem är dock det vita i bakgrunden, så totalt har han bott 30 år på denna väg.

I Pedersöres gränstr

Hur bra känner Du din hemkommuns gränser, vem som är Pedersörebor och vem som inte är det? I detta nummer av Pedersöre Info träffar vi personer som bor i kommunens utkant - och som stortrivs med sitt val av boningsplats.

Kommungränsen till Jakobstad går bakom hundhagarna, cirka 50 meter från Mikael Jutilas köksbänk. Omkring 100 meter från köksbordet finns gränsen mot Nykarleby. Mikael har med andra ord en äkta hörntomt.

- Jag började bygga vårt stockhus sommaren 1987, följande vinter flyttade vi in. Min bror bodde tidigare här så jag visste att det fanns lediga tomter, säger Mikael som är uppvuxen i Jakobstad.

Han bor granne med den lilla byn Nabba som

finns ett par hundra meter bort, i Jakobstad.

Hans egen tomt på Sjöskogsvägen hör egentligen till Karby dit det är cirka fyra kilometer.

Den främsta orsaken till att Mikael flyttade så pass långt från tätbebyggelse var hans stora intresse för att köra hundspann. Han har i dagens läge omkring 20 hundar av rasen Alaskan husky i träning.

- Mina första hundar köpte jag 1986, sedan dess har de bara blivit fler, säger Mikael som för levebrödet arbetar på Mirka i Jeppo.

Mellan skiftespassen har han emellertid inga fritidsproblem, han tränar hundarna så ofta han hinner och strävar till 200-300 kilometer i veckan. Vintertid kör Mikael med slädar, sommartid blir det oftast på en fyrhjuling efter hundarna så att han kan bromsa in dem vid behov.

- Jag kör då oftast runt på småvägarna kring Karby, Grisselören och Pörkenäs. Men ibland tar jag också en tur upp till Lappland för att kunna köra på snö, senaste vintern var bedrövlighet här hemma.

Trivs i sin stuga

Intresset för hundarna har smittat av sig även till barnen, äldsta dottern Sofia befinner sig för tillfället i Åsele i Sverige för att träna 14 av hundarna inför Finnmarksloppet.

- Loppet är 1000 kilometer långt, man kan köra cirka 200 kilometer per dag om det går bra. Längs banan finns checkpoints dit hundmat förs på förhand, som förare har man också sina handlers som ordnar med mat.

Finnmarksloppet startar och slutar i norska Alta. Mikael har deltagit sedan 2006, och hoppas nu på goda träningsmöjligheter fram till mars. Det gäller att vara beredd på varierat före och temperaturer ner till minus 50 grader.

- Ifjol tvingades vi avbryta loppet. Vi hade inte kunnat träna tillräckligt eftersom det bara regnat och varit isigt före här hemma.

Det är emellertid inte placeringen som är det viktigaste, resultatet är en mätare på hur träningen och aveln lyckats.

MONICA ENQVIST

MONICA ENQVIST

Mikael Jutila valde att bosätta sig långt från tätorten för att kunna ha många hundar. De är alla av rasen Alaskan husky som lämpar sig för hundspann.

akter

Några planer på att flytta från dessa Pedersöres gränstrakter har han inte heller.

- Nej, inte i dagsläget. Jag trivs bra här. Det är en bit från någon tätort, men ändå finns det mesta inom räckhåll. Jag tycker mycket om det uteliv och den livsstil hundarna medför, och så tycker jag förstås om själva hundarna. De har alla namn och egna personligheter, och så är de är alltid nöjda och glada!

Markusholmen bebyggs

Mera centralt, men ändå lite på sidan om, bor familjen Gäddnäs på Markusholmsvägen. Markusholmen är belägen i kilen mellan Jakobstads ringväg och Källbyvägen, drygt tre kilometer från Jakobstads centrum. Till familjen hör Carola och Håkan, samt barnen Lucas, Julia och Elin. Håkans barndomshem syns från familjens köksbord, han har vid det här laget bott 30 år på Markusholmen.

- Om jag inte skulle ha trivts här skulle vi

nog bo någon annanstans. Det är som att bo på landsbygden, men ändå ha nära till stan, säger Håkan som är en av fyra bröder som bor bredvid varandra med sina familjer på Markusholmsvägen.

Då Håkan och Carola var nygifta bodde de sju år i Jakobstads centrum. De körde då ibland runt och tittade på hus som var till salu, men valet att bygga på Markusholmen var sist och slutligen ganska självklart.

Lång skolväg

Yngsta dottern Elin tycker också det är ett bra område, även om avståndet till kompisarna i Sandsund ibland känns lite för långt.

- Barnen fick taxi till Kyrkoby skola fram till tredje klass eftersom det är tre kilometer till Sandsund. Då de blev äldre cyklade de oftast, men det gällde att ta det försiktigt över vägen vid Peders, säger Carola.

Numera är Elin elev i Sursik, där hon trivs trots

att det är en stor skola jämfört med lågstadiet. Hon kan också tänka sig att själv bosätta sig på Markusholmen i framtiden, även om det beslutet ännu inte behöver tas på många år.

- Då mina föräldrar byggde 1977 var det fjärde huset här på Markusholmen. Nu finns det 16 hus, många av dem har kommit till de senaste åren. Snart får vi också gatubelysning, då får vi det ännu bättre här, säger Håkan.

Håkan och Carola jobbar båda i Jakobstad, Carola på Kockikartano och Håkan är företagare på FVM-service. Men på hemmaplan befinner de sig i Pedersöre, även om många tror att de bor i Jakobstad.

- Men vi framhåller gärna att vi faktiskt är Pedersörebor!

MONICA ENQVIST

UUTISSET

UUTISSET

11 000 syytä juhlaan

■ Kesäkuussa 2014 Pedersöre ylitti 11 000 asukkaan rajan. Kunta juhlisti tätä merkkipaalua kutsuamalla kaikki kesäkuussa 2014 syntyneet ja heidän vanhempansa ja sisaruksensa juhlaan, joka pidettiin kunnantalon kahvilassa ja aulassa 2. lokakuuta 2014. Kunta tarjosi ruokaa, kahvia ja täytekkua sekä pieniä ohjelma numeroita. Juhlaan oli kutsuttu 20 perhettä, joista 18 osallistui kunnan juhlaan. Viikkoaussa ja rentohenkisessä juhlassa oli mukana 35 aikuista, 18 vauvaa ja 20 sisarusta. ▶

Budokoulu Pedersöreen

■ Huhtikuusta 2014 alkaen Pedersöre on saanut oman budolajinsa, nimittäin Aikidon. Yhdistyksen nimi on Aikido Dojo Kokoro r.f. Aikido eroaa muista budolajeista siinä, että siinä ei kilpailla ja hyökkäys torjutaan vahingoittamatta hyökkääjää. Pedersören Aikido-kerholla on budokoulu 7-12 -vuotiaille. Tällä hetkellä budokoulussa on 21 osallistujaa. Harjoittelemme Aikidoa leikkimielisellä ja hausalla

tavalla kerran viikossa, tiistaisin klo 18-19 Östensön koululla. Budokoulu alkoi uudelleen joululoman jälkeen 13. tammikuuta. Uusia osallistujia otetaan vastaan koko ajan.

15. tammikuuta 2015 klo 19.00 käynnistyi myös nuoriso-/aikuisryhmä Östensön koululla. Aloitimme Aikido-näytöksellä ja tämän jälkeen osallistujat saivat kokeilla itse. Voit kokeilla maksutta 2 kertaa, harjoituksia järjestetään tiistaisin ja torstaisin klo 19.00-20.30. Vaikka kurssi on jo alkanut, voit ihan hyvin tulla mukaan milloin tahansa.

Yhdistyksen perustajat ja ohjaajat ovat Joakim Borgmästars, Sune Grankulla ja Tom Grankulla. Lisätietoja: <http://kokoro.idrott.fi> tai <http://www.facebook.com/aikidopedersore>. ▶

Ajankohtaista eläintenpidosta

■ Kesäkanojen pitämisestä on tullut suosittu harrastus. Jos haluat pitää harrastuseläimiä asemakaava-alueella, sinun tulee kuitenkin aina ensin selvittää, vaaditaanko eläintenpitoon lupa. Lisäksi sinun tulee rekisteröityä eläintenpitäjäksi maaseututoimeen. Rekisteröinti pitää aina tehdä kanojen lukumäärästä riippumatta. Sama asia

koskee kesä- tai lemmikkilampaita, -porsaita ja -hevoseja. Ammattimaisesti tai muutoin laajamittaisesta seura- ja harrastuseläinten pidosta on aina ilmoitettava terveysvalvonnalle ennen toiminnan aloittamista. Laajamittaisella tarkoitetaan tässä tuotantoeläimiä, kuten porsaita, nautaeläimiä, hevosia, lampaita ja kukkoja lukumäärästä riippumatta, sekä kanoja ja siipikarjaa, jos niitä on enemmän kuin 6. Myös lemmikkieläimistä, kuten täyskasvuisista koirista ja kissoista on ilmoitettava terveysvalvonnalle, mikäli eläimiä on enemmän kuin 6. Lisätietoja asiasta saa elintarvikeviraston verkkosivustolta www.evira.fi. ▶

Yhdistykset voivat osallistua työttömien aktivointiin

■ Tarvitseeko yhdistyksesi apua jonkin tehtävän kanssa? Mikäli yhdistys järjestää pitkäaikaistyöttömälle työtoimintaa, yhdistys saa kunnalta 10,09 euroa tehtyä työpäivää kohti. Työpäivä voi olla 4-8 tuntia ja työllistetty henkilö voi osallistua työtoimintaan 1-5

päivää viikossa. Työtoimintaan osallistuva työtön saa korotettua työmarkkinatukea. Toiminta ei siis maksa yhdistykselle mitään, vaan sen sijaan kunta maksaa pienen palkkion. Kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen on kunnan velvollisuus, mutta kunta voi myös sopia yhdistysten, säätiöiden tai uskonnollisten yhteisöjen kanssa pitkäaikaistyöttömien työtoiminnan järjestämisestä. Jos haluat tietää enemmän kuntouttavasta työtoiminnasta, ota yhteys Carina Wärniin, puh. (06) 785 0103. ▶

Palvelulinja palvelee kaikkia

■ Pedersören palvelulinjalla voit matkustaa bussilipun hinnalla Pedersören kunnan sisällä sekä Pietarsaareen. Linja on tarkoitettu kaikille kuntalaisille, ja se ajaa myös pikkuteitä ja hakee matkustajia kotiovelta.

Pedersören palvelulinja ajaa jokaisena arkipäivänä (maanantai-perjantai). Liikenne hoidetaan kahdella taksiautolla, jotka liikennöivät säännöllisesti aamulla ja iltapäivällä kahta eri reittiä. Taksit ajavat aamupäivällä Pietarsaareen ja iltapäivällä Pietarsaaresta

Pedersören kyltiin. Tarvittaessa taksi voi odottaa enintään puoli tuntia Pietarsaassa ennen kuin se lähtee takaisin. Matkustajat voivat nousta taksiin tai jäädä pois missä tahansa kahden liikennealueen sisällä, mutta palveluun ei sisälly kuljetusta eri osoitteiden välillä Pietarsaaren alueella.

Taksikuljettaja suunnittelee aikataulun tilauksien mukaan. Jotta taksikuljettaja ehtisi suunnitella reittiä, olisi suotavaa, että tilaus tehdään viimeistään matkustuspäivää edeltävänä arkipäivänä ennen klo 16.00.

Palvelulinja ajaa seuraavia reittejä:

1. Purmon kunnanosa-Forsby-Pännäinen-Sandsund-Sundby, Karby-Pietarsaari, matkatilaukset: Pedesi Taxi, puh. 044-279 2230

2. Ähtävän kunnanosa-Kolppi-Edsevö-Pännäinen-Lepplaks-Sandsund-Pietarsaari, matkatilaukset: Olav Norrbäck, puh. 0500-836 127. ▶

Tukea opiskelijoille

■ Sinä, joka olet kirjoilla Pedersöressä ja opiskelet päätoimisesti yliopistossa, korkeakoulussa tai ammattikorkeakoulussa: muista hakea kunnalta apurahaa! Kevätlukukauden 2015 hakuaika päättyy 29.5.2015.

Voit hakea tukea lomakkeella,

jonka löydät kunnan verkkosivustolta. Lomakkeen saa myös kunnantaloista Pännäisistä, sekä Ähtävän ja Purmon kirjastoista. Hakemukseen liitetään todistus opiskeluoikeudesta yliopistossa, korkeakoulussa tai ammattikorkeakoulussa. ▶

Tarkista yrityskisterin tiedot

■ Pedersören kunnan verkkosivustolla on rekisteri Pedersöressä toimivista yrityksistä. Yrityskisteri on verkkopalvelumme vierailuimpia sivuja. Pääset yrityskisteriin suoraan kunnan aloitussivun pikalinkin kautta. Tarkista, että omaa yritystäsi koskevat tiedot ovat oikeita. Mikäli löydät virheitä, voit pyytää meitä oikaisemaan tiedot täyttämällä yrityskisterisivulla yritystietojen päivytyslomakkeen. Samalla lomakkeella voit myös ilmoittaa meille yrityksestä, joka puuttuu yrityskisteristä. ▶

Ähtävän kunnan-toimiston palvelu kirjastoon

■ Viimeisen kahden vuoden ajan Ähtävän kunnantoimisto on ollut auki vain kaksi päivää viikossa.

Ähtävän kunnantoimisto suljetaan kokonaan 1.1.2015 ja kunnantoimiston palveluja saa tämän jälkeen Yli-Ähtävän kirjastosta. Tämä merkitsee sitä, että jatkossa voi hoitaa kunta-asioita kirjastossa kirjaston aukioloaikoina.

Kirjastosta saa mm. erilaisia lomakkeita, ja kirjasto ottaa myös vastaan lomakkeita ja muuta postia, joka vietään kerran viikossa kunnantaloon. Asiakkailta on jatkossakin mahdollisuus ottaa kopioita ja lukea kunnan kuulutuksia jne. Jos kopioitavaa on paljon, kannattaa tulla kunnantaloon Pännäisiin, missä on monipuolisempia ja nopeampia kopiokoneita.

Toivomme ja uskomme, että voimme näiden järjestelyjen avulla palvella Ähtävän kunnanosan asukkaita aivan yhtä hyvin kuin ennen. Teimme saman muutoksen Purmossa runsaat kaksi vuotta sitten, ja muutoksesta on tullut pelkästään myönteisiä kokemuksia – myönteisiä

vaikutuksia asiakkaille, jotka saivat lisää joustavaa kunnantoimistopalvelua, ja myös kirjastolle, joka on saanut uusia asiakkaita kunnantoimistopalvelujen käyttäjien joukosta.

Yli-Ähtävän kirjaston aukioloajat

	1.9.-31.5.	(1.6.-31.8.)
Ma	9-15	(9-15)
Ti	16-20	(14-19)
Ke	9-15	
To	14-18	(14-19)

Pedersören rajamailla

Mikael Jutila on asunut Sjöskogintiellä Pedersören luoteiskulmassa vuodesta 1988. Paikka on rauhallinen ja hyvä, eikä työpaikkakaan ole liian kaukana.

MONICA ENQVIST

Kuinka hyvin tunnet kotikuntasi rajat? Tiedätkö mitkä alueet kuuluvat Pedersören kuntaan ja mitkä eivät? Pedersöre Infon tässä numerossa tutustumme ihmisiin, jotka asuvat kuntarajan tuntumassa – ja viihtyvät erinomaisesti omalla asuinpaikallaan.

Pietarsaaren ja Pedersören välinen raja kulkee koira-aitauksen takana, noin 50 metriä Mikael Jutilan keittiönpöydästä. Uudenkaarlepyyn raja on noin 100 metrin päässä. Mikaelilla on siis aito kulmatontti.

– Aloitin tämän hirsitalon rakentamisen kesällä 1987, ja seuraavana talvena muutimme taloon. Veljeni asui täällä ennestään, joten tiesin, että täällä on vapaita tontteja, sanoo Mikael, joka on kotoisin Pietarsaaresta.

Mikael Jutilan talolta n. 200 metrin päässä sijaitsee Nabban pikkukylä, joka kuuluu Pietarsaareen. Jutilan tontti Sjöskogintiellä kuuluu Pedersören Karbyn kylään, jonne hänellä on matkaa nelisen kilometriä.

Mikael valitsi syrjäisen asuinpaikan koiravaljakoharrastuksensa takia. Hänellä on tällä hetkellä noin 20 Alaskanhusky-koiraa, joita hän valmentaa rekikoiriksi.

– Ostin ensimmäiset koirat jo vuonna 1986, ja sen jälkeen niitä on tullut vain lisää, sanoo Mikael, joka leipätyökseen työskentelee Mirkan tehtailla Jepualla.

Työvuorojen välillä hänellä ei ole vapaa-ajan ongelmia, hän harjoittelee koirien kanssa minkä

vaan ehtii ja pyrkii saamaan kasaan 200–300 harjoituskilometriä viikossa. Talvisin Mikael ohjaa rekeä ja kesäisin hän ajaa mönkijällä koirien perässä, niin että hän pystyy jarruttamaan vauhtia tarvittaessa.

– Ajan useimmiten pikkuteillä Karbyn, Grisselörenin ja Pörkenäsin maisemissa. Joskus lähdän myös Lappiin, jossa pääsee ajamaan lumella. Viime talvi oli surkea täällä kotona.

Viihtyy mökissään

Koiraharrastus on periytynyt myös lapsille. Vanhin tytär Sofia on tällä hetkellä Ruotsin Åselessä 14 koiran kanssa harjoittelemassa Finnmarksloppetia varten.

– Kilpailu on 1000 kilometriä pitkä, ja hyvänä päivänä voi ajaa noin 200 kilometriä. Radan varrella on taukopaikkoja, jonne voi viedä koiranruokaa etukäteen. Kuljettajilla on myös omat apulaiset (handlers), jotka järjestävät ruokahuollon.

Finnmarksloppetin lähtö- ja maalipaikkana on Norjan Alta. Mikael on osallistunut vuodesta 2006, ja hän toivoo nyt hyviä harjoituskelejä maaliskuulle saakka. Kilpailussa täytyy varautua vaihtelevaan keliin ja jopa 50 asteen pakkaslukemiin.

– Viime vuonna jouduimme keskeyttämään. Harjoittelu oli ollut puutteellista, koska täällä kotona oli vain vesisadetta ja jääkelejä. Kilpailusijoitus ei ole sinänsä tärkein, vaan tulos on mittari siitä, kuinka hyvin olemme onnistuneet valmennuksessa ja jalostuksessa.

Jutila ei suunnittele muuttoa Pedersören raja-alueelta.

– En ainakaan lähitulevaisuudessa. Viihdyn hyvin täällä. Lähistöllä ei ole taajamia, mutta

kuitenkin kaikki tarvittava löytyy suhteellisen läheltä. Pidän erittäin paljon koiraharrastukseen kuuluvasta ulkoilusta ja elämäntavasta, ja tietysti myös itse koirista. Koirilla on kaikilla omat nimensä ja persoonallisuutensa, ja he ovat aina tyytyväisiä ja iloisia!

Markusholmen kasvaa

Gäddnäsin perhe asuu Markusholmintiellä, vähän keskeisemmällä paikalla kuin Jutila, mutta kuitenkin aika syrjäällä. Markusholmen sijaitsee Pietarsaaren ohikulkutien ja Kolpintien muodostamassa kiilassa, runsaat kolme kilometriä Pietarsaaren keskustasta. Gäddnäsin perheeseen kuuluvat Carola ja Håkan sekä lapset Lucas, Julia ja Elin. Håkanin lapsuudenkoti näkyy perheen keittiönikkunasta, ja hän on itse asunut 30 vuotta Markusholmenissa.

– Ellen olisi viihtynyt täällä, asuisimme kyllä jossain muualla. Täällä asuu kuin maaseudulla, vaikka kaupunki on lähellä, sanoo Håkan, joka on yksi neljästä veljestä, jotka kaikki asuvat perheineen vierekkäisissä taloissa Markusholmintiellä.

Kun Håkan ja Carola menivät naimisiin, he asuivat ensin seitsemän vuotta Pietarsaaren keskustassa. Silloin tällöin he ajelivat ympäri katselemassa myytävänä olevia taloja, mutta loppujen lopuksi oman talon rakentaminen Markusholmeniin oli aika itsestään selvä ratkaisu.

Pitkä koulutie

Nuorimman tyttären Elinin mielestä alueella on hyvä asua, vaikka etäisyydet Sandsundissa asuvien kavereiden luo tuntuvat joskus turhan pitkiltä.

– Lapset pääsivät taksilla kouluun Sandsundiin vielä kolmannella luokalla, koska meillä on matkaa koululle kolme kilometriä. Tämän jälkeen he kulkivat useimmiten pyörällä, vaikka Pietarintien risteysten kohdalla piti aina varoa, Carola sanoo.

Elin käy nykyään Sursikin koulu ja viihtyy siellä hyvin, vaikka koulu on iso verrattuna alakouluun. Hän sanoo olevansa valmis asettumaan joskus itsekin asumaan Markusholmeniin, mutta tämä päätös ei ole ajankohtainen vielä moneen vuoteen.

– Kun vanhempani rakensivat talonsa tänne vuonna 1977, alueella oli yhteensä 4 taloa. Nyt täällä on 16 taloa, joista monet ovat nousseet aivan viime vuosina. Kohta saamme myös katuvalaistusta, silloin tästä tulee vielä parempi paikka asua, Håkan sanoo.

Håkan ja Carola käyvät molemmat töissä Pietarsaaresta, Carola työskentelee Kokkikartanossa ja Håkan on yrittäjä. Koti on kuitenkin Pedersöressä, vaikka monet uskovat, että he asuvat Pietarsaaresta.

– Painotamme mielellämme, että olemme todellakin pedersöreläisiä!

MONICA ENQVIST

Personalförändringar vid kommungården

Henkilöstömuutoksia kunnantalossa

Yvonne Liljedahl-Lund tjänstgör från och med början av år 2015 som chef för tekniska verket. Den nya chefen ser fram emot intressanta utmaningar i arbetet i en kommun som är mycket välbekant från tidigare. Liljedahl-Lund, som är uppvuxen i Sydösterbotten, är bosatt i Purmo sedan år 1984 och känner väl sin kommun, både genom sitt tidigare arbete som planläggare och genom olika engagemang under årens lopp. Den nya tjänsten tillträds i en tid av stora förändringar både i kommunerna och samhället i övrigt vilket säkert också kommer att märkas i arbetsuppgifterna.

Yvonne Liljedahl-Lund toimii vuoden 2015 alusta teknisen viraston uutena johtajana. Hän odottaa, että uusi työ merkitsee hänelle uusia kiinnostavia haasteita. Liljedahl-Lund on kotoisin Suupohjan rannikkoseudulta ja on asunut Purmossa vuodesta 1984. Hän on toiminut kunnan kaavoittajana monta vuotta ja on tätä tehtävää hoitaessaan oppinut tuntemaan kuntansa. Kunnissa ja yhteiskunnassa eletään tällä hetkellä murroskautta, mikä varmasti tulee näkymään myös uuden teknisen johtajan työtehtävissä.

Peter Wikström är fr.o.m. november 2014 anställd som teknisk disponent med huvuduppgiften att ansvara för drift och underhåll av Pedersöre bostäders fastigheter. Peter Wikström toimii marraskuusta 2014 alkaen teknisenä isännöitsijänä. Hänen pääasiallinen tehtävänsä on vastuu Pedersöre bostäder -yhtiön asuntojen käytöstä ja kunnossapidosta.

Pernilla Widjeskog är ny deltidsanställd kanslist för miljövärderna och tekniska sektorn. Till hennes uppgifter hör även att vikariera i telefonväxeln. Pernilla Widjeskog on valittu ympäristönsuojelutoimiston ja teknisen viraston uudeksi osa-aikaiseksi kanslistiksi. Hänen tehtäviinsä kuuluu myös sijaistaminen puhelinvaihteessa.

Susanne Back är vikarierande kanslist på ekonomiavdelningen under tiden 1.8.2014-29.2.2016. Hon sköter bl.a. reskontra och indrivning. Susanne Back toimii talousosaston vs. kanslistina 1.8.2014-29.2.2016. Hän hoitaa mm. reskontran ja perinnän.

Helena Torp är ny ordinarie telefonist vid kommungårdens infodisk. Förutom att hon förmedlar samtal tar hon hand om inkommande och utgående post och registrerar kommunstyrelsens ärenden. Helena Torp on uusi puhelunvälittäjä kunnantaloinfopisteessä. Puhelinvaihteen lisäksi hän hoitaa saapuvat ja lähtevät postilähettykset sekä rekisteröi kunnanhallituksen asiat.

Yvonne Löf är numera ledare för dagvårdsservice och hon är ansvarig för familjedagvården. Hon beviljar dagvårdspplatser för 1-5 åringar i hela kommunen. Yvonne Löf on syksystä alkaen kunnan ainoa päivähoitonojaa ja hänellä on vastuu perhepäivähoidosta. Hän myöntää päivähoitopaikkoja 1-5-vuotiaille lapsille koko kunnassa.

Yvonne Borgmästars är ledare för förskola och eftermiddagsverksamhet i hela kommunen. Yvonne Borgmästars on esikoulun ja iltapäivätoiminnan ohjaaja.

Pedersöre MI informerar

■ I slutet av december utdelades det nya programhäftet till alla hushåll i kommunen. Har du inte fått något häfte eller har det försvunnit i reklanhögen kan du hämta ditt eget programhäfte från biblioteken i nejden eller kommungården i Bennäs. Programhäfte och anmäling hittar du också på internet på kommunens hemsida. Klicka på snabbblänken till Kultur och fritid >>> MI-kurser och anmälan på startsidan så kommer du direkt till MI:s anmälingssida. Pedersöre MI har en mängd nya kurser och föreläsningar på gång. Många kurser som startade i höstas har också lediga platser och det går bra att komma med nu på vårterminen.

Vårens föreläsningar

Vårterminen bjuder på åtta spännande föreläsningar. De mest kända namnen är vetenskapsjournalisten Ann Fernholm med föreläsningen "Ett sötare blod - så påverkas du, dina barn och barnbarn av socker" som hålls den 24 mars, överträdgårdsmästare Arno Kasvi, känd bl.a. från Trädgårdsradion, TV och många böcker som föreläser den 11 februari om prydnadsväxter i norr och örtterapeuten Alexandra De Paoli, även hon känd från TV, som den 14 april berättar om vilda läkewäxter och kryddhyllans hemligheter. På förslag av cykeltusiasterna i nejden kommer den svenske toppcyklisten Simon Galle den 18 februari att besöka Pedersöre med föreläsningen "Vägen är målet - elitcyklistens träningstips". Mer information finns att läsa på vår hemsida och i programhäftet.

Kursnyheter

Är du intresserad av musik så kan du lära dig spela ukulele eller lära dig använda notskrivningsprogram på dator. Inom hantverk är bland annat kurserna korsstygnssmycken och bildsmycken nyheter för våren. De populära stick- och virkkurserna fortsätter och en kurs i fritt broderi väntas också locka deltagare. Du kan också lära dig göra egen ost, filé fisk, baka raw food-tårter och surdegsbröd. När våren övergår i sommar lär vi oss hur vi använder vilda växter i matlagningen. Inom motionens område är zhineng qigong, body blast och norsupallo (jättefotboll) roliga nyheter. Den natur- och vandringsintresserade kan under sakkunnig ledning delta i vårvandring i Repovesi nationalpark, kursen "Upptäck våra vandringsleder" och vildmarksvandring i Sarek. Träna din hund och fågelrally liksom vintersasafari

längs Esse å kanske också intresserar. Inom Ung@MI, medborgarinstitutets kurser för barn och unga, ordnas denna termin bland annat en DJ-kurs, mangateckning och konstkurser både i Purmo och Sandsund. Parkour och Lego Mindstorms robotworkshopporna fortsätter också. Inom Seniorinstitutet erbjuds en föreläsning om de evakuerade under krigsen och flera datakurser, bland annat individuell datahandledning för seniorer.

Virtuella kurser/nätkurser

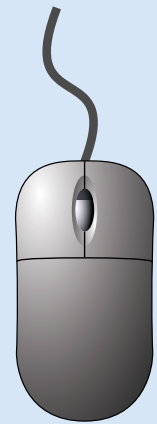
Vill du prova på att gå en kurs på nätet? På en nätkurs kan du själv bestämma när du tar del av materialet och när du lär dig. Nätkurserna ordnas av Norra Ligan (arbetar- och medborgarinstitutet i norra svenska Österbotten), men är tillgängliga för vem som helst, oavsett var du bor. Tack vare projektmedlen inom projektet FlexLär kan vi nu erbjuda de här kurserna helt utan deltagaravgift! Exempel på nätkurser är fortsättningskursen Lär känna din digisystemkamera, grunderna i bildhantering med Photoshop, Lindy Hop-dans, jonglering och Curt Nymans blogg om Tunga sektionen 1941-1944. Anmälan och mera information i vårens programhäfte och på www.pedersore.fi under snabbblänken MI-kurser och anmälan/nätkurser.

Uusia kursseja kansalaisopistolla

■ Uusi ohjelmavikko jaettiin kunnan kaikkiin talouksiin joulukuun lopussa. Mikäli et ole saanut viikkoa, voit hakea omasi seudun kirjastoista tai Pedersören kunnantalosta. Kurssitiedot ja ilmoittautumispalvelu löytyvät myös kunnan verkkosivustolta, aloitussivulla olevan pikalinkin kautta.

Kieputuskorut-kurssilla opit tekemään hopeidusta kuparilangasta koruja uudella ja mielenkiintoisella tekniikalla. Tekniikka (englanniksi wire wrapping) on hyvin suosittu ulkomailla ja sen avulla voit valmistaa kauniita korvakoruja, rannekoruja ja kaulakoruja. Kurssi pidetään Edsevön koululla perjantaina ja lauantaina 6.-7.2.2015.

Keväällä järjestetään ATK:n peruskurssi ja jatkokurssi Pedersören lukiossa. Opettajana toimii Seppo Heino, joka tarjoaa myös yksilöllistä tietokoneopetusta senioreille.

Pedersöreveckan 2015

■ Pricka in sommarens Pedersöreveckan! Föreningar, företag och Pedersöres kulturavdelning erbjuder en vecka med olika program 22-28.6.2015.

Det blir historiska rundvandringar och museibesök, när-mat, shopping hos lokala handlare, öppna trädgårdar och ateljéer, musik och barnprogram, Utterledens maratonvandring mm.

Ta kontakt med Ulrika Stenmark på kulturbyran@pedersore.fi och berätta om dina idéer och hur just du, ditt företag eller din förening vill medverka i Pedersöreveckan.

Tillsammans gör vi en rolig vecka då folk får bekanta sig med vad Pedersöre har att erbjuda.

Pedersöre-viikko 2015

■ Kesän Pedersöre-viikon suunnittelu on jo alkanut! Kunnan yhdistykset ja yritykset sekä Pedersören kulttuuriosasto tarjoavat yhdessä tapahtumarikkaan viikon 22.-28.6.2015.

Luvassa on historiallisia retkiä ja museokäyntejä, lähiruokaa, ostosmahdollisuuksia, avoimia puutarhoja ja ateljeita, musiikkia ja lastenohjelmaa, Saukonreitit maratonvaellusta jne.

Ota yhteys Ulrika Stenmarkiin (kulturbyran@pedersore.fi) ja kerro, miten juuri sinä taikka edustamasi yritys tai yhdistys haluatte osallistua Pedersöre-viikon ohjelmaan.

Teemme yhdessä hauskan viikon ja näytämme, mitä kaikkea Pedersöre voi tarjota!

Utterledens vandringsmaraton 2015

Boka in 23-24 juni!

■ Då går sommarens maratontvandring av stapeln, 52 km i omväxlande terräng. Vandrigen är ingen tävling utan ett tidlöst evenemang där alla tar sig fram i egen takt. Det finns tre alternativ, löpning, non-stop vandring och vandring med övernattning. Du anmäler dig på nätet via MI:s kursanmälan. Välj rätt grupp och ju tidigare du anmäler dig desto förmånligare är din startavgift.

Alla deltagare hämtar sin startnummer vid skidstugan i Lappfors tisdag morgon. Här lämnar du också in extra utrustning och åker sedan buss till starten i Översjö, varje startgrupp har egen buss. Målgång är i Lappfors vid skidstugan. I skidstugan finns kaffe och möjlighet till bastu. Under vandrigen finns proviant på fem stationer. Alla deltagare uppmanas ha egen vattenflaska och energy-bars eller motsvarande för att orka mellan stationerna. Övernattare sover i eget tält vid Sexsjön. Här finns bastu, badmöjligheter och varm mat. Övernattargruppen har max 50 platser.

De olika gruppernas starttider är preliminära och exakta starttider ges efter 14.6. Mera information ges till deltagarna per epost efter anmälan. Frågor riktas till kulturbyran@pedersore.fi
Löpare: start kl. 7.30-

Vandrare och övernattare:

start kl. 8.00-

Pris: 30-60 €/person (endagsvandrare/löpare), 50-100 €/person för övernattare

Anmäl senast:

30.4 30 €/50 €

31.5 40 €/65 €

14.6 45 €/75 €

Anmäler du dig efter 14.6 betalar du maxpris 60 respektive 100 €/person.

I deltagaravgiften (30-60 €) för endagsvandrare ingår:

- busstransport till starten
- varm sopplunch vid Sexsjön (snabba löpare kan efter målgång åka med egen bil, ca 10 km, till Sexsjön för att äta efteråt)
- proviant vid vätskestationer
- kaffe vid målgång

I deltagaravgiften (60-100 €) för övernattare ingår:

- busstransport till starten
- transport av tält och övrig övernattningsutrustning mellan startplats och Sexsjön
- varm sopplunch och kvällsbit dag 1
- proviant vid vätskestationer dag 1 och 2
- morgonmål dag 2

Saukonreitin maratonvaellus 2015

Varaa 23.-24.6.2015 kalenterista!

■ Silloin voit osallistua kesän maratonvaellukseen, 52 km vaihtelevassa maastossa. Kyseessä ei ole kilpailu, vaan jokainen etenee omassa tahdissaan ilman ajanottoa. Tarjoamme kolme vaihtoehtoa: juoksu, non-stop vaellus ja kahden päivän vaellus. Ilmoittautuminen netissä kansalaisopiston kurssi-ilmoittautumisen kautta. Valitse oikea ryhmä. Mitä aiemmin ilmoittaudut, sitä edullisempi lähtömaksu.

Kaikki osallistujat hakevat lähtönumeronsa Lappforsin hiihtotuvalla tiistai-aamuna. Varusteet saa jättää hiihtotuvalla, sen jälkeen kuljetaan bussilla hiihtotuvalla lähtöpaikalle Yli-Purmolle. Jokaisella lähtöryhmällä on oma bussi. Maaliintulo tapahtuu Lappforsin hiihtotuvalla, jossa on maaliintulon jälkeen kahvitarjoilu ja mahdollisuus saunaan. Reitin varrella on 5 huoltopistettä, joista saa eväitä. Kaikkia osallistujia kehoitetaan ottamaan mukaan oma vesipullo ja energiapatukoita tai vastaavaa, jotta jaksatte huoltopisteiden välillä. Yöpyjät nukkuvat omissa teltoissa Sexsjössä, missä on mahdollista sauna ja uida järvessä sekä saada lämmintä ruokaa. Yöpyjäryhmään mahtuu enintään 50 osallistujaa.

Ryhmien lähtöajat ovat alustavia, ja tarkat lähtöajat annetaan

14.6. jälkeen. Lisätietoja lähetetään ilmoittautuneille sähköpostitse ennen vaellusta. Kysymykset osoitteeseen kulturbyran@pedersore.fi.

Juoksijat: lähtö klo 7.30-

Non stop -patikoijat ja yöpyjät: lähtö alk. klo 8.00

Hinta: 30-60 €/hlö (juoksijoille ja non stop -patikoijille), 50-100 €/hlö yöpyjille

Ilm. viim.:

30.4. 30 €/50 €

31.5. 40 €/65 €

14.6. 45 €/75 €

Ilmoittautuessa 14.6. jälkeen hinta on 60 tai 100 €/hlö.

Juoksijoiden ja non stop -patikoijien osallistumismaksuun (30-60 €) sisältyy:

- bussikuljetus lähtöpaikalle
- lämmin keittolounas Sexsjössä (nopeat juoksijat voivat maaliintulon jälkeen palata omalla autolla Sexsjöhön syömään, n. 10 km)

Yöpyjien osallistumismaksuun (60-100€) sisältyy:

- bussikuljetus lähtöpaikalle
- teltojen ja muun yöpymisvarustuksen kuljetus lähtöpaikan ja Sexsjön välillä
- lämmin keittolounas ja iltapala 1. päivänä
- huoltopisteiden tarjonta molempina päivinä
- aamupala 2. päivänä

Förnybar energi i vår region

Inom EU har man ställt upp ambitiösa målsättningar för att fram till år 2020 spara 20 % energi jämfört med 1990 års nivåer, minska utsläppen av växthusgaser med 20 % och att öka användningen av förnybar energi till 20 %. I Finland har vi gått ännu längre och förpliktat oss att år 2020 skall 38 % av vår energi komma från förnybara källor, alltså från biomassa, vind, vatten och sol. För att uppnå dessa mål försöker man via det statliga Motiva Ab på olika sätt befrämja detta. Motiva Ab är huvudfinansier för den energirådgivning som ordnas på olika håll i vårt land. Bl.a. får invånare i kommuner och städer, som deltar i rådgivningsprojektet, gratis energirådgivning från en neutral organisation. I Pedersöres fall är det Karlebynejdens energibyrå (tel. 040 553 6724, webbsida <http://kset.fi/se>) som står till tjänst med information.

Vedeldning med ved från egen skog är ett kostnadseffektivt uppvärmningssätt. Det kräver dock en hel del fysiskt arbete och underhåll. Användningen av pellets har inte ökat som man hade hoppats. Flisvärme har blivit alltmera populärt, men det gäller då för större byggnader. Fjärrvärmenäten byggs ut, men att dra fjärrvärme till enskilda egnahemshus kräver ofta stora anläggningskostnader. I stället har bergvärme ökat i och med att den kräver minimal skötsel. I äldre egnahemshus med oljeuppvärmning är återbetalningstiden för

en investering i bergvärme ca 5-7 år beroende på husets storlek och isolering. När det gäller nya hus, som måste ha extremt god isolering, blir energiförbrukningen för uppvärmningen så liten, att återbetalningstiden för bergvärme kan bli orimligt lång. Då kan det t.o.m. löna sig att ha direkt el som uppvärmningskälla om huset är litet. Detta måste man beräkna i varje enskilt fall. I äldre hus med direkt el som uppvärmningssätt kan man inte till rimliga kostnader installera vattenburen bergvärme. I detta fall kan man installera en luftvärmepump, som lämpar sig bäst i hus med öppen planlösning. Denna typ av värmepump minskar energiåtgången i snitt med 30-40 %.

Bergvärmen har under senare år ökat starkt i Finland. I Sverige har

man kommit mycket längre och här finns det t.o.m. många höghus som har övergått till bergvärme, som också i vissa fall kan ge kyla under heta sommarkvarnar.

Om man ser utvecklingen i andra länder så kommer solvärmen att bli allt allmännare även på våra breddgrader. På fem år har priserna på solpaneler sjunkit med 80% och nu räknar man att el från solen kostar 10-11 cent. Panelernas pris kommer ännu att sjunka. I Danmark har man nu också börjat använda solfångare för att producera fjärrvärme. I USA kommer hälften av ny elproduktion från solen. Enligt professor Jero Ahola vid Lappeenranta teknillinen yliopisto kunde Finland få 20 % av sin elström från solen. Han anser att man på politiskt håll inte ännu är medveten om denna potential och dess möjligheter. Så vi kommer inom snar framtid att få se en klar ökning av solenergilösningar även i Finland.

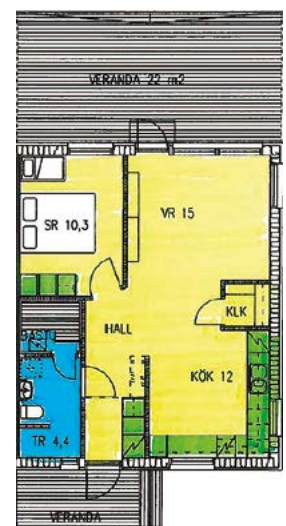
Vindenergin kommer också framdeles att öka. I vår kustregion skulle vi ha goda förutsättningar för vindenergi, men den täta sommarstugebebyggelsen och bevarandet av kustens naturvärden gör det svårt att få tillstånd för etableringar. Utbyggnad av kärnkraft är som vi vet inte problemfri och tar lång tid. Därför är småskaliga lösningar att föredra och de kan snabbt förverkligas och ger också arbetsplatser i den egna regionen.

Fab Pedersöre bostäder bygger nytt radhus i Purmo

■ Fab Pedersöre bostäder påbörjade i oktober byggandet av ett radhus invid Aspegrensvägen på Sisbacka i Purmo. Byggnadsprojektet är en följd av de fortgående rivningsplanerna för Sisbackagården. Syftet är att möta efterfrågan och kunna tillgodose boendebehoven för Purmoborna med moderna och energieffektiva bostäder. Radhuset byggs på ett omtyckt byggplaneområde, var målet har varit att skapa en tilltalande och attraktiv boendemiljö.

Radhuset har en total byggnadsyta på 244 m² och omfattar fyra lägenheter. Lägenheterna byggs som 2 rum och kök med 54m² lägenhetsyta. Byggnaden värms upp genom vattenburen golvvärme med bergsvärme som värmekälla. Alla lägenheterna har egen bastu, biltak och förråd samt en 22 m² stor veranda i sydvästläge. I nordostläge finns lekplats för barn.

Bygget framskrider enligt plan och bostäderna beräknas vara inflyttningsklara 1.6.2015. Ahlvik & Myrevik Bygg Ab fungerar som huvudentreprenör för bygget och VVS-entreprenör är FVM-Service Ab. Elentreprenaden sköts av Sähköpalvelu Walberg Ab. För nybygget har det redan visats ett starkt intresse och intresserade uppmanas att ta kontakt med Pedersöres bostäder för mer information.

Visste du

att Pedersöreborna har rätt till gratis energirådgivning från Karlebynejdens energibyrå? Se <http://kset.fi/se> för närmare info.

Tiesitkö

että Pedersören asukkaat saavat ilmaista energianeuvontaa Kokkolanseudun energiatoimistolta? Lisätietoja <http://kset.fi/fi>.

Snöplogning i kommunen Lumenaurationksesta

■ Vi är nu inne i snöplognings-säsongen, därför är det på plats med en kort information om hur kommunens snöplogning fungerar och vilka krav som ställs på väglag och privatpersoner.

De vägar som kommunen är skyldig att ploga är gator och lätttrafikleder inom detaljplaneområden, all övrig snöplogning är ett frivilligt åtagande från kommunens sida. Däremot har kommunen uppgjort underhållsavtal med de flesta väglag i kommunen som betjänar fast bosättning, dessa vägar plogas gratis. Utöver detta plogas vägar över 50 m till privatbostäder, mot ersättning. Kommunen utför även en del plogning åt socialsektorn, genom att ploga gårdsplaner åt de äldre som via socialen blivit beviljade plogning. Förutsättningen är att samma fordon som plogar huvudvägarna även kan ploga gårdsplanerna. Privatplogningen kostar 124 € per år och plogning åt äldre kostar 100 € per år. Den frivilliga plogningen ställer vissa krav på de enskilda väglagen och privatpersoner som vill ha plogat.

- Vid vägen får inte finnas hinder som skadar plogningsredskapen eller trädkvistar som kan skada plogningsfordonets speglar och rutor.

- Vägen skall vara kantmarkerad.

- Om det inte är en genomfartsväg ska en tillräckligt stor svängplan finnas vid vägens ände för att plogningsfordonen skall kunna svänga.

Kommunens vägmästare Stefan Hellund.

Kunnan tiemestari Stefan Hellund

Snöplogningsentreprenören har rätt att lämna vägen oplogad om dessa krav inte uppfylls. Kommunen är inte skyldig att hålla vägarna framkomliga i alla förhållanden och är inte heller ansvarig för de eventuella skador som kan uppkomma p.g.a. att en väg är oplogad. Väglag och privatpersoner kan hjälpa till med snöröjningen ifall svåra situationer uppstår i samband med extrema väderförhållanden. Snöplogningen sköts av 16 snöplogningsentreprenörer vilka kommunen har avtal med. Snögränsen för plogning av vanliga vägar är ca 5 cm. Lätttrafikleder till skolor plogas oftare, enligt entreprenörens bedömning.

■ Lumenaurationssesonki on käynnistynyt, ja siksi on paikallaan tiedottaa siitä, miten kunnan lumenauration hoidetaan ja mitä tiekunnilta ja talonmistajilta odotetaan.

Kunta on velvollinen aaramaan asemakaava-alueiden kadut ja kevytliikenneväylät. Kaikki muu lumenauration on kunnalle vapaaehtoista toimintaa. Kunta on kuitenkin laatinut kunnossapitosopimukset useimpien sellaisten tiekuntien kanssa, jotka palvelevat pysyvää asutusta. Nämä tiet kunta auraa ilmaiseksi. Lisäksi kunta auraa korvausta vastaan yli 50 metrin pituisia taloteitä. Kunta tekee myös aurautusta sosiaali-

toimelle mm. hoitamalla pihojen ja pihateiden auration vanhuksille, joille sosiaalivirasto on myöntänyt aurasapua. Edellytyksenä on, että auras voidaan tehdä samalla kalustolla, jolla aurataan muut tiet. Auras maksaa yksityishenkilöille 124 euroa vuodessa ja vanhuksille 100 euroa vuodessa. Tiekunnilta ja yksityishenkilöiltä vaaditaan tiettyjen ehtojen täyttämistä ennen aurasusta.

- Tienvarsilla ei saa olla auras-kalustoa vahingoittavia esteitä eikä myöskään puunoksia, jotka saattavat vahingoittaa aurasajoneuvon peilejä ja ikkunoita.

- Tie on merkittävä auraskepeillä.

- Jollei kyseessä ole läpikulkutie, on tien päässä oltava riittävästi kääntötilaa, jotta aurasajoneuvo pääsee kääntymään.

Aurasurakoitsijalla on oikeus jättää tie auramatta, jollei yllä mainittuja ehtoja ole täytetty. Kunnalla ei ole velvollisuutta pitää teitä kulkukelpoisina kaikissa olosuhteissa, eikä kunta ole myöskään vastuussa mahdollisista vahingoista, jotka syntyvät sen johdosta, ettei tietä ole aurattu. Tie kunnat ja yksityishenkilöt saavat mielellään auttaa lumitöissä, jos syntyy vaikeita tilanteita esim. poikkeuksellisten sääolojen takia. Lumenauration hoidetaan 16 aurasurakoitsijalla, joiden kanssa kunnalla on sopimus. Urakoitsijat lähtevät liikkeelle, kun irtolunta on n. 5 cm. Koulujen kevytliikenneväylät aurataan useammin, urakoitsijan harkinnan mukaan.

Purmoon nousee uusi rivitalo

Kiinteistö Oy Pedersöre bostäder aloitti lokakuussa uuden rivitalon rakentamisen Aspegrenintiellä Sisbackan asemakaava-alueella. Rakennushanke on seuraus Sisbackagårdenin purkusuunnitelmista. Uudella rivitalolla halutaan vastata kysyntään ja tarjota purmolaisille uusia energiatehokkaita rivitaloasuntoja. Rivitalo nousee suosituille asemakaava-alueelle ja tavoitteena on luoda miellyttävä ja houkutteleva asumisympäristö.

Rivitalon rakennusala on yhteensä 244 m² ja talossa on yhteensä 4 asuntoa, joissa on 2 huonetta ja keittiö. Huoneistoala on 54 m². Rakennus lämmitetään vesikiertoisella lattialämmöllä, lämmönlähteenä on kallioliämpö. Kaikilla huoneistoilla on oma sauna, autokatos ja varasto sekä 22 m²:n suuruinen terassi lounaaseen. Koillispuolella on lasten leikkipaikka.

Rakentaminen etenee suunnitelmien mukaisesti ja huoneistojen tulee olla muuttovalmiina 1.6.2015. Rakennustöiden pääuraakoitsija on Ahlvik & Myrevik Bygg Ab ja LVI-urakoitsijana toimii FVM-Service Ab. Sähköurakasta vastaa Sähköpalvelu Walberg Ab. Uudet huoneistot ovat jo herättäneet paljon kiinnostusta. Kiinnostuneita pyydetään ottamaan yhteyttä Pedersöre bostäderiin.

Nytt på Pedersörehyllan – Uutta Pedersöre-hyllyssä

■ Till hembygdssamlingen skaffas allt som skrivits om eller av pedersörebor samt litteratur om Pedersöre. Förteckningen nedan omfattar material anskaffats från början av december 2013 till början av december 2014. Tack för alla gåvor och tips!

Kotiseutukokoelmaan hankitaan Pedersören asukkaiden kirjoittamia tekstejä sekä Pedersörestä ja pedersöreläisistä kertovia tekstejä. Alla olevassa luettelossa ovat mukana hankinnat ajalla joulukuu 2013–joulukuu 2014. Kiitämme kaikista lahjoista ja vinkeistä!

Allt finns mera ryms! = Kaikkea löytyy lisää mahtuu. *Byaplan, framtidens redskap = Kyläsuunnitelma, tulevaisuuden työkalu.*

Rapport från byaenkäten

Anderssén-Wilhelms, Gun: Nattläger. Ungdomsbok

Blomqvist, Leif: Rosor i norr

Hantverkare och företagare i Pedersöre Kyrkoby

Hej igen från Esse. Vårt Överesse i bilder

Isakas, Ingmar: Idrottsföreningen Pedersöre-Pojkarna.

Historik 2000–2009

Karlsson, Svenolof: Nördar, en österbottnisk specialitet.

Utgiven av Jakobstadsnejdens telefon

Olin, K.-G.: Spionkriget. Underrättelseverksamhet, upprorsplaner och utopier under Finlands 1920- och 1930-tal

Olin, Tommy: En lokal angelägenhet. Pedersörenejdens lokalförsäkringsförening 1891–2012

Olin, Tommy: Turvallisens lähellä. Pietarsaaren Seudun Lähivakuutus 1891–2012

Salo, Boris: Öppen famn. En bok om föräldraskap

Släkt och bygd nr 58

Storbjörk, Nicklas: Jakobstad, från januari till december = Pietarsaari, tammikuusta joulukuuhun

Wester, Max: Jakobstad-Pedersöredialekter samt några dialekter från grannkommunerna

SAMMANSTÄLLT AV
ANITA LÖVDAHL, BIBLIOTEKARIE

Huvudbibliotekets service under byggtiden

■ Huvudbiblioteket har flyttat bort från Depocenter på grund av byggnadsarbetena. Vår adress under byggtiden är Landsbygdens hus, Mjölvägen 2, Bennäs. Lokalen är mycket liten och bara en mycket begränsad del av samlingarna ryms in där. Det som kommer att finnas där är åtminstone

- dagstidningar och tidskrifter
- nya böcker
- ett urval barnböcker på svenska och finska
- ett urval romaner på svenska och finska
- ett urval faktaböcker på svenska och finska
- talböcker

En del av huvudbibliotekets bokbestånd kommer att finnas på de andra biblioteksenheterna.

Resten kommer att finnas i ett lager. Magasinetts böcker kommer att vara nerpackade under hela byggnadstiden. De kan inte reserveras, men alla andra böcker kan du reservera. Ange i reserverings-skedet var du vill hämta boken. Reserveringar kan göras antingen genom att besöka oss, per telefon, per e-post eller på vårt webbliotek, www.fredrikabiblioteken.fi. Från lagret kommer vi att hämta böcker ungefär en gång per vecka, därför är det bäst att räkna med en viss väntetid.

Öppettiderna är onsdag 12–20, övriga vardagar kl. 12–16.

Hösten 2015 öppnar vi vårt förnyade bibliotek.

SOLVEIG LUND
BIBLIOTEKSCHIEF

Pääkirjaston palvelut rakennusaikana

■ Pääkirjasto on muuttanut pois rakennustöiden ajaksi. Pääkirjasto sijaitsee rakennusaikana Maaseutotalossa, osoitteessa Jauhodie 2, Pännäinen. Meillä on hyvin vähän tilaa, ja vain pieni osa kirjaston kokoelmista mahtuu sisään. Kirjastossa on kuitenkin ainakin:

- päivälehtiä ja aikakauslehtiä
- uusia kirjoja
- valikoima ruotsinkielisiä ja suomenkielisiä lastenkirjoja
- valikoima ruotsinkielisiä ja suomenkielisiä romaaneja
- valikoima ruotsinkielisiä ja suomenkielisiä tietokirjoja
- äänikirjoja

Osa pääkirjaston aineistosta on siirretty muihin kirjastoyksiköihin ja loput säilytetään varastossa.

Pääkirjaston kirjamaksiinin kirjat jäävät pakkauslaatikoihin koko rakennusajaksi. Niitä ei voi varata, mutta kaikkia muita kirjoja voi. Ilmoita varausvaiheessa, mistä yksiköstä haluat hakea kirjan. Varauksia voi tehdä joko kirjastossa, puhelimitse, sähköpostitse tai verkkokirjastossa www.fredrikakirjastot.fi. Haemme kirjoja varastosta noin kerran viikossa, joten kannattaa varautua tiettyyn odotusaikaan.

Maaseutotalossa pääkirjasto on auki keskiviikkoisin klo 12–20, muina arkipäivinä klo 12–16.

Syksyllä 2015 avamme uudistuneesta kirjastosta.

SOLVEIG LUND
KIRJASTONJOHTAJA

Det nya webbiblioteket

■ Det nya webbiblioteket hittar du på www.fredrikabiblioteken.fi. Webbiblioteken är gemensamt för alla Fredrikabiblioteken, vilka de är ser du på balken uppe på sidan. På den gemensamma startsidan hittar du bl.a. boktips som bibliotekspersonalen lägger in, aktuella händelser på biblioteken och böcker som våra kunder betygsatt. Härifrån

när du de gemensamma sidorna för barn och ungdom, här kan du låna e-böcker och göra inköpsförslag.

Sökfunktionen finns uppe på sidan. Du kan välja att söka på alla Fredrikabibliotek samtidigt eller på ett enskilt kommunbibliotek. Utom böcker i bibliotekskatalogen kan du också söka bland boktips och artiklar.

Resultatlistan på din sökning visar pärmbilden på boken, kort information om den, samt i vilka olika format just den titeln finns, t.ex. bok, ljudbok, e-bok. Du ser också vilket betyg (dvs. hur många böcker) kunderna gett denna bok.

Om du valt att söka på alla Fredrikabibliotek kan du nedanför uppgifterna om boken välja katalog,

och också upplaga eller mediatyp. Du får då fram uppgifter om var den önskade boken finns tillgänglig. Har du loggat in kan du också reservera boken.

Om du vill göra en mer exakt sökning kan du välja Utökad sökning.

Om du går in på Pedersöres sida får du information om sådant som gäller enbart vårt bibliotek.

Uppe till höger kan du logga in eller skapa ett användarkonto genom att följa instruktionerna på sidan. Har du redan ett användarkonto i Jakobstad eller något annat Fredrikabibliotek, kan du koppla ihop användarkontona på de olika biblioteken. Välj då Mina lånekort i balken till vänster. Du kan då med en inloggning få uppgifter om dina lån på alla Fredrikabibliotek.

När du är inloggad kan du också skapa dina egna minneslistor över vad du läst eller ska läsa. Du kan också kommentera och betygsätta böcker.

SOLVEIG LUND
BIBLIOTEKSCHEF

Sökresultat - Fredrika
Tillgänglighet Webbkarta
fredrika
Biblioteken | Kirjasto | Libris
Dina bibliotek i Österbotten
Jakobstad, Korsholm, Korsnäs, Kristinestad, Kronoby, Larsmo, Malax, Nykarleby, Närpes, Pedersöre, Vörå.
camilla läckberg Bibliotekskatalogen Pedersöre Sök Utökad sökning
Sökresultat
Din sökning gav 21 träffar.
Välj sortering: Relevans Sök
Lejontämjaren (2014)
Av: Läckberg, Camilla
Språk: Svenska
Ljudbok. Nionde boken med Patrik Hedström vid Tanumhedes polisår. En hästflicka som varit försvunnen i tre månader hittas mördad. Samtidigt håller Erica Falck på att gräva i ett gammalt fall, en familjetragedi då en man mördades inför ögonen på sin lille son. Hans fru dömdes för brottet, men Erica känner på sig ett något inle stämmer.
Kom ihåg
Bok (1 st)
Mord och mandeldoft (2013)
Av: Läckberg, Camilla
Språk: Svenska
Sveriges dokandrotning firar tio år som författare! Det är tio år sedan Camilla Läckbergs första roman vann läsarnas hjärtan. Det firar vi med att ge ut en jubileumsbok. Här får den stämningssyftiga kortromanen Snöstorm och mandeldoft nytt liv i sällskap av tre noveller: Änkornas kafé, Drömmen om Elisabeth och En elegant död. Följ med Tanumhedes polis...
Kom ihåg
Bok (1 st)
Ljudbok, Daisy (1 st)
Enkelintekijä (2013)
Av: Läckberg, Camilla
Språk: Finska
Pääsiäinen vuonna 1974 Valón saarella Fjällbackan leipellä. Illallispöytä on tyylillä käästi katettu, mutta kaikki paitsi perheen yksi vuotias tytär Ebba ovat poissa. Oliko kyseessä rikos vai kalossiko perhe omasta hulluudesta? Arvioitu ei koskaan ratkaista. Vuosikymmenien päästä Ebba palaa Valón saareen. Hän ja hänen aviomiehensä Märten ovat hiljattain...
Kom ihåg
Bok (1 st)
Ljudbok, Daisy (8)
Ljudbok, CD (3)
Bok, småtryck (2)
1 ljudbok (1)
Mina sidor
Din sökning gav även:
9 träffar bland tips, artiklar och arrangemang
Sökhistorik
camilla läckberg (21)
Rensa historik
Filtrera din sökning
Kataloger
X Pedersöre (2)
Bibliotek
Pedersöre huvudbibliotek (15)
Kyrkoby (10)
Ytterse (10)
Overesse (9)
Purmo (7)
Visa fler...
Mediotyper
Bok (18)
Ljudbok, Daisy (8)
Ljudbok, CD (3)
Bok, småtryck (2)
1 ljudbok (1)

Uusi verkkokirjasto

■ Uusi verkkokirjasto löytyy osoitteesta www.fredrikakirjasto.fi. Verkkokirjasto on kaikkien Fredrika-kirjastojen yhteinen sivusto, ja näet sivun yläalasta, mitä kirjastoja siihen kuuluu. Yhteiseltä aloituslistalta löydät mm. kirjastohenkilöstön kirjavinkit, ajankohtaiset tapahtumat kirjastoissa sekä käyttäjien viimeisimmät arviot. Täältä pääset yhteisille lasten ja nuorten sivuille, voit lainata e-kirjoja ja tehdä hankintaehdotuksia.

Hakutoiminto löytyy sivun yläalasta. Voit yhdellä haula hakea

kaikista Fredrika-kirjastoista tai vain yhden kunnankirjaston aineistosta. Paitsi kirjastoaineistoa voit hakea myös vinkkejä ja artikkeleita.

Hakutuloksissa näkyy kirjan kansikuva, kirjan lyhyt esittely, nimekkeen eri aineistolajit, esim. kirja, äänikirja, e-kirja. Näet myös minkä arvion (siis montako kirjaa) lukijat ovat antaneet tälle kirjalle.

Jos olet hakenut kaikista Fredrika-kirjastoista voit kirjatietojen alla valita haluamasi aineistotietokannan tai version. Saat silloin ruutuun tiedot, mistä toivottu nimeke on

saatavilla. Jos olet kirjautunut, voit myös tehdä varauksen.

Jos haluat tehdä tarkemman haun, valitse Tarkennettu haku.

Valitsemalla yläalasta Pedersören pääset katsomaan tietoja, jotka koskevat vain omaa kirjastoa.

Oikeassa yläkulmassa voit kirjautua sisään tai luoda käyttäjätiliin noudattamalla sivulla olevia ohjeita. Jos sinulla on jo käyttäjätili Pietarsaaren kirjastossa tai muussa Fredrika-kirjastossa, voit liittää käyttäjätiliisi verkkokirjastossa

yhden tai useamman kirjastokortin. Tämän teet valitsemalla vasemmalta Omat kirjastokortit. Tämän jälkeen saat yhdellä kirjautumisella tiedot kaikista lainoistasi Fredrika-kirjastoista.

Kun olet kirjautuneena voit myös luoda omia listoja kirjoista, jotka olet lukenut tai haluat lukea. Voit myös kommentoida ja arvioida kirjoja.

SOLVEIG LUND
KIRJASTONJOHTAJA

Bostadslån för unga

För att stöda ungdomars anskaffning av första bostad beviljar Pedersöre kommun bostadslån till unga, för byggande eller köp/renovering av egna bostadshus samt för köp av aktielägenhet inom Pedersöre kommun.

- Lånet beviljas för första bostaden.
- Lånets maximibelopp utgör 30 000 euro.
- Lånetiden är högst 15 år.
- Räntan är bunden till grundräntan.
För tiden 1.7.2014–31.12.2015 är räntan 0,5 %.
- Lån kan sökas utan särskild ansökningsfrist.
- Lån beviljas årligen i februari, juni och oktober.

Närmare information och ansökningsblanketter:

Pedersöre kommun, byråsekreterare Viola Korkea-aho,
tel. 785 0153.

Nuorten asuntolainat

Nuoret voivat hakea kunnalta lainaa Pedersören kunnan alueella tahtuvaa omakotitalon rakentamista tai ostamista/korjausta varten taikka osakehuoneiston ostamista varten.

- Lainaa myönnetään ensiasuntoon.
- Lainan enimmäismäärä on 30 000 euroa.
- Laina-aika on enintään 15 vuotta.
- Korke on sidottu peruskorkoon,
ja ajalla 1.7.2014–31.12.2015 se on 0,5 %.
- Lainaa voi hakea ilman erityistä hakuaikaa.
- Lainaa myönnetään vuosittain helmi-, kesä- ja lokakuussa.

Lisätietoja ja hakulomakkeita:

Pedersören kunta, toimistosihiteeri
Viola Korkea-aho, puh. 785 0153.

www.pedersore.fi

I behov av hyresbostad?

Vänd dig till oss och fråga om dagsläget. Det finns hyresbostäder i alla kommundelar. Observera att vi även hyr ut färdigt möblerade lägenheter i Vallbo-husen i Edsevö. Besök även våra nya webbsidor www.pedersorebostader.fi, där finns uppgifter om våra hyresbostäder!

Byråsekreterare Viola Korkea-aho, tel. 785 0153

Tarvitsetko vuokra-asuntoa?

Meiltä voi tiedustella asuntotilannetta, meillä on vuokra-asuntoja kaikissa kunnan osissa. Tarjoamme myös valmiiksi kalustettuja huoneistoja Vallbo-taloissa Edsevössä. Käy uusilla verkkosivuillemme www.pedersorebostader.fi, sieltä saat tietoja vuokra-asunnoistamme!

Toimistosihiteeri Viola Korkea-aho,
puh. 785 0153

www.pedersore.fi

Ansökan om bidrag

Inom kommunen verksamma föreningar och organisationer kan ansöka om bidrag från:

1. Kulturnämnden

- ungdomsarbete (verksamhets-, renoverings- och driftsbidrag; byggnadsbidrag; ledaravlönning för vårterminen)
- kulturarbete (verksamhetsbidrag för kulturföreningar, stipendier för enskilda konstutövare)

2. Idrottsnämnden

- allmänt verksamhetsbidrag för registrerade idrottsföreningar i Pedersöre

3. Kommunstyrelsen

- verksamhetsbidrag för föreningar som inte får bidrag från någon av kommunens nämnder.
- driftsbidrag till sammanslutningar som upprätthåller föreningslokaler, kyrkor och bönehus i kommunen.

Ansökan om bidrag ska inlämnas till kommunen senast den 20 februari 2015

kl. 15.00. Ansökan med bilagor riktas till respektive förvaltningsenhet under adress: Pedersöre kommun, PB 1, 68911 BENNÄS. Blanketter och information fås från respektive förvaltningsenhet eller från kommunens webbsidor. De bidrag som kommunstyrelsen beviljar kan även sökas genom en fritt formulerad ansökan.

I samband med årets ansökan ska de organisationer som fick bidrag under år 2014 inlämna ekonomisk redovisning.

KOMMUNSTYRELSEN

Yhdistysavustukset

Kunnassa toimivat yhdistykset ja järjestöt voivat hakea avustusta seuraavilta hallintokunnilta:

1. Kulttuurilautakunta

- nuorisotyö (toiminta-, korjaus- ja käyttöavustus; rakennusavustus; ohjaajan palkkaaminen kevätlukukaudeksi)
- kulttuuriyö (kulttuuriyhdistysten toiminta-avustus, myös yksityisille taiteenharrastajille)

2. Liikuntalautakunta

- yleinen toiminta-avustus Pedersöressä toimiville rekisteröidyille urheiluseuroille.

3. Kunnanhallitus

- toiminta-avustus sellaisille yhdistyksille, jotka eivät saa avustusta kunnan lautakunnilta,
- käyttöavustus yhteisöille, jotka ylläpitävät kunnassa yhdistys-huoneistoja, kyläkirjastoja ja rukoushuoneita.

Avustushakemukset on toimitettava kunnalle 20.

helmikuuta 2015 klo 15.00 mennessä. Hakemus liitteineen osoitetaan kulloisellekin hallintokunnalle osoitteella Pedersören kunta, PL 1, 68911 PÄNNÄINEN.

Lomakkeita ja lisätietoja saa kulloiseltakin hallintokunnalta tai kunnan verkkosivuilta. Kunnanhallituksen avustuksia saa hakea myös vapaamuotoisella hakemuskirjeellä.

Järjestöjen, jotka saivat avustusta vuonna 2014, tulee hakemuksen yhteydessä jättää tilitys varojen käytöstä.

KUNNANHALLITUS

www.pedersore.fi

Veteraner

Veteraner bosatta i Pedersöre har möjlighet att få ersättning för upp till 50 % av kostnaderna för de hjälpmedel de skaffar, t.ex. för glasögon, sparkcykel osv. Ansökan med kopia av inköpskvittot skickas till Veterandeglegationen i Pedersöre, Skrufvilagatan 2, 68910 BENNÄS.

Tilläggsuppgifter: Gunhild Berger, tfn. 785 0572.

Veteraanit

Pedersöressä asuvilla veteraaneilla on mahdollisuus saada korvausta jopa 50 % hankintahinnasta kun he hankkivat erilaisia apuvälineitä, esim. silmälasia, potkupyöriä jne. Hakemus ja ostokuitin kopio lähetetään osoitteeseen Pedersören veteraanijaosto, Skrufvilankatu 2, 68910 PÄNNÄINEN.

Tiedustelut: Gunhild Berger, puh. 785 0572

www.pedersore.fi

					KONST- GJORT SPRAK	STAT I MEDEL- HAVET HÄR TAR VI SATS	GRÖN PÅ GRÖN	OCKSÅ EN FORD LOVSÅNG
					KOLONN			
					SCEN			
					KAL	MÄRS- MÄNNISKA KALLAS SOM STYR ET FARTIG		
							INSEKT	PRO- NOMEN KADAVER
BEUND- RARE	BLÅS- VÄDER ILL- VILLIG	TRÄD	SMYGA	SKUMMA	GRÄNG	PRECIS ACCIS		HACK I HÄL?
					JÄKT			TA PAUS
BE- SKYLLA					MAT			ANNO STJÄLA
		BÅT NOBEL				BISKOPS- MÖSSA ADELS- MÄN		
7/12	DEN ÄR MITT I NYLLET MUSIK- FORM				FÄGEL IFALL			SÄDES- SLAG
	MELODIA I DUMAN VASSA		VIRAK	FÖRKAST- LIG SAK LAND- TUNGA			VÅR- TERMIN HÄG- LÖSHET	
SKROVLIG ARONS BROR			BOSTAD SÄNGER		CIVIL- STÄND	USEL- HET	RAKELS SYSTEM	
INFILT RATOR					LYRISK DIKT BERÖM		OCKSÅ MODERN TEKNIK	DEN KAN STJÄLPA LÄSSET
PRÄST I SILO		IRIDIUM HÄNGER SIG FAST		LIVFOR- MIGHET OCKSÅ OK				
	VAPEN VINANDE				RAKA FÖRTID GERMAN			SEGT VIRKE
STYCK							FISKE- LINA INDIUM	
SMINK			JAG			SJUNKA SAMMAN		
BMA 2014	LUGN- VATTEN		DÄR ÄR GRÖNY HUVUD- STAD					

Britt-Marie Andtfolk

KRYSSET

Posta lösningen till Pedersöre kommun, Skrufvilagatan 2, 68910 Bennis. Märk kuvertet "Kryssset". Ditt svar vill vi ha senast den 13 februari 2015. De tre först öppnade rätta lösningarna belönas. Vinnare i kryssset 2/2014 var Betty Åkers från Bennis, Gun-Viol Hummelgård från Esse och Inga-Lill Borgmästare från Bennis. Grattis till vinnarna!

Namn: _____

Adress: _____

Postadress: _____

Långväga föreläsare i Pedersöre Mi

Vägen är målet - elitcyklistens träningstips

Onsdag 18.2.2015 kl. 19.00–21.00 i Sursik skola
Elitcyklist och idrottstränare Simon Galle

Simon berättar om hur det är att starta sin cykelkarriär i vuxen ålder och ta sig in på världsrankingen inom landsvägscyckling. Han talar även om skillnaderna i träningsupplägg för ungdomar, vuxna, veterancyklistare och motionärer.

MIA CARLSSON

Ett sötare blod

– SÅ PÅVERKAS DU, DINA BARN OCH BARNBARN AV SOCKER

Tisdag 24.3.2015 kl. 18.30–21.00 i Sursik skola

Vetenskapsjournalisten och doktor i molekylär bioteknik
Ann Fernholm

Ann Fernholm berättar om hur den historiskt höga konsumtionen av socker och vitt mjöl ställer till det i våra och våra barns kroppar och förorsakar en mängd olika hälsoproblem.

PASI LEINO

Prydnadsväxter i norr - aktuella nyheter

Onsdag 11.2.2015 kl. 19.00–21.00 i Sursik skola
Överträdgårdsmästare Arno Kasvi

En av landets främsta trädgårdsexperter delar med sig av sina kunskaper om gamla och nya prydnadsväxter som klarar skandinaviskt klimat.

CARL JOHAN UTSI

Vilda läkeväxter & kryddhyllans hemligheter

Tisdag 14.4.2015 kl. 19.00–21.00 i Sursik skola
Örterapeuten Alexandra de Paoli

Alexandra berättar i ord och bild om våra vanligaste läkeväxter, hur man känner igen dem och hur man använder dem. Vi får även en introduktion i de vanliga kryddornas medicinska användning. Kom med och låt dig inspireras inför den kommande örtsäsongen!